

Tor Skoglund

**Bruttonasjonalprodukt etter
næring og sluttanvendelse i
historisk nasjonalregnskap**
Beregninger for 1946-1969

Notater

Innhold

1. Innledning	2
2. Revisjonene i nasjonalregnskapet etter 1990	2
3. Grunnlaget for reviderte beregninger 1949-1969.....	3
4. Bruttonasjonalprodukt etter næring i løpende priser 1949-1969	4
4.1. Korreksjonspostene	4
4.2. Hvalfangst	6
4.3. Industri	6
4.4. Bygge- og anleggsvirksomhet.....	7
4.5. Varehandel	7
4.6. Sjøfart.....	8
4.7. Finansiell tjenesteyting.....	8
4.8. Boliger.....	8
4.9. Offentlig administrasjon og forsvar	8
4.10. Undervisning og helse.....	8
4.11. Lønnet husarbeid i private husholdninger	8
4.12. Andre private og offentlige tjenester.....	9
4.13. Øvrige næringer	9
4.14. Beregningsresultater.....	9
5. Bruttonasjonalprodukt etter næring i løpende priser 1946-1948	10
6. Bruttonasjonalprodukt etter næring i faste priser 1946-1969.....	12
7. Sluttanvendelse i løpende priser 1946-1969	15
7.1. Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	15
7.2. Konsum i offentlig forvaltning.....	16
7.3. Bruttoinvesteringer.....	16
7.4. Eksport og import.....	16
8. Sluttanvendelse i faste priser 1946-1969.....	17
Referanser	18
Vedlegg 1. Kontoplan for næringer i historisk nasjonalregnskap*	20
Vedlegg 2. Bruttonasjonalprodukt etter sluttanvendelse i løpende og faste priser og prisindeks 1946-2008	22

1. Innledning

På 1950- og 1960-tallet ble det i Statistisk sentralbyrå (SSB) beregnet nasjonalregnskapstall for mange år bakover i tid. Dette arbeidet ble oppsummert i Statistisk sentralbyrå (1965), som inneholder nasjonalregnskapstall for hele perioden 1865-1960. SSB har etter dette gjennomført to svært omfattende hovedrevisjoner av nasjonalregnskapet, én på 1970-tallet og én på 1990-tallet. Som en del av hovedrevisjonene ble det innført nye definisjoner og klassifikasjoner, basert på reviderte internasjonale anbefalinger, og det ble tatt i bruk ny statistikk og nye beregningsmetoder. Ved hovedrevisjonen på 1970-tallet ble det norske nasjonalregnskapet tilpasset System of National Accounts (SNA) 1968, og det ble gjennomført tilbakeregninger til 1949. Ved hovedrevisjonen på 1990-tallet ble nasjonalregnskapet tilpasset SNA 1993 og EU-standarden European System of Accounts (ESA) 1995. Med utgangspunkt i denne siste revisjonen, og to mer avgrensede revisjoner som ble avsluttet i 2002 og 2006, er det beregnet og publisert sammenhengende årlige nasjonalregnskapstall (fra realregnskapet) tilbake til 1970.

Arbeidet med historiske nasjonalregnskapstall og hovedrevisjonene av nasjonalregnskapet er blant annet beskrevet i Skoglund (1998), og Brathaug og Fløttum (2004).

SSB gjennomfører nå et prosjekt hvor målsettingen er å revidere gamle nasjonalregnskapstall for årene før 1970 slik at de blir mest mulig sammenliknbare med nyere tall for årene etter 1970. Disse beregningene blir gjennomført på et mer aggregert nivå, og med enklere metoder, enn beregninger som er gjennomført for årene etter 1970. I dette notatet beskrives nye beregninger av bruttonasjonalprodukt etter næring og hovedkomponenter av sluttanvendelse tilbake til 1946. Beregningene for årene 1946-1948 byr på spesielle utfordringer siden tidligere tall for disse årene bare foreligger etter det nasjonalregnskapssystemet som gjaldt før tilpasningen til SNA 1968.

Nye historiske beregninger for offentlig forvaltning er beskrevet i Drevland (2004), og beregninger for sysselsetting og lønn er beskrevet i Hansen og Skoglund (2005, 2008).

2. Revisjonene i nasjonalregnskapet etter 1990

Ved **hovedrevisjonen 1995** ble det innført flere nye definisjoner og klassifikasjoner, ved siden av at beregningsmetodene for nasjonalregnskapet ble forbedret og nye statistikkilder ble tatt i bruk. De viktigste metodeendringene var:

- Privat konsum fikk utvidet innhold og nytt navn: konsum i husholdninger. Konsum i ideelle organisasjoner ("non-profit institutions serving households") ble innført som ny hovedgruppe.
- Folketrygdens utgifter til helsetjenester/legemidler og kommunale driftstilskudd til private leger ble omklassifisert fra privat til offentlig konsum (konsum i offentlig forvaltning).
- Definisjonen av investeringene i olje- og gassutvinning ble endret (overgang til påløpte verdier), noe som førte til en annen periodisering av investeringene i denne næringen.
- En del militære utgifter ble omdefinert fra offentlig konsum til investeringer.
- Avskrivningsmetoden og levetidene for realkapitalen ble endret. Totalt sett ble verdien av realkapitalen og kapitalslitet justert opp.
- Det ble innført en ny metode for beregning av verdien av egne boliger (selveiere og andelseiere i boretslag). Dette førte til en sterk oppjustering av produksjon og konsum av boligtjenester.

Ved denne revisjonen ble næringsgrupperingen i nasjonalregnskapet tilpasset SSBs reviderte Standard for næringsgruppering fra 1994 (Statistisk sentralbyrå 1994), som bygde på EU-standarden NACE Rev. 1. SSBs tidligere standard for næringsgruppering var utarbeidet på grunnlag av FNs internasjonale næringsstandard ISIC Rev. 2 (International Standard Industrial Classification of all Economic Activities). Denne tilpasningen medførte omgrupperinger mellom flere nærligner, blant annet fikk forretningsmessig tjenesteyting et utvidet innhold.

Ny statistikk og bedre beregningsmetoder førte til en betydelig oppjustering av bruttoproduktet i flere tjenesteytende næringer, mest markert for varehandel og forretningsmessig tjenesteyting. Næringsrevisjonene ble tilbakeført til 1970. Ved revisjonen av tilbakegående tall var Bedriftstellingen 1974, som tidligere ikke var utnyttet i nasjonalregnskapet, en viktig kilde.

Totalt ga denne hovedrevisjonen en klar oppjustering av bruttonasjonalproduktet; i overkant av 10 prosent. I motsetning til den forrige hovedrevisjon på 1970-tallet bidro definisjonsendringer relativt lite til revisjonene i BNP og andre hovedstørrelser, se Statistisk sentralbyrå (1995).

Tallrevisjonen 2002 omfattet i hovedsak innarbeiding av ny primærstatistikk for 1990-tallet. Det ble også tatt i bruk en ny metode for beregning av kapitalslit i offentlig forvaltning. Kapitalslitberegningene ble tilbakeført til 1970, og bidro til gjennomgående høyere tall for konsum i offentlig forvaltning. Resultatene av revisjonen er beskrevet i Fløttum mfl. (2002).

I **hovedrevisjonen 2006** var hovedpoenget å innarbeide en ny internasjonal konvensjon for føring av banktjenester. Dette førte til en svak oppjustering av BNP i løpende priser (i gjennomsnitt 0,8 prosent for perioden 1970-2005). Dessuten ble momsberegningene lagt om for hele perioden (overgang fra påløpt til faseforskjøvet innbetalt moms). Det ble også gjennomført noen andre endringer, i hovedsak for årene etter 1995, se Brathaug mfl. (2006).

Tabell 1. Samlet virkning av hovedrevisjonen 1995 og revisjonene i 2002 og 2006 for hovedstørrelser i nasjonalregnskapet. Avvik i prosent mellom verditall i løpende priser etter revisjonene sammenliknet med tall som er publisert før 1995

	1970	1980	1990
Bruttonasjonalprodukt	13,8	10,4	11,5
Konsum i husholdninger mv.	10,6	10,6	9,1
Konsum i offentlig forvaltning	10,0	12,8	12,0
Bruttoinvestering	19,2	8,5	23,5
Eksport	0,0	1,0	0,9
Import	-1,4	-0,4	2,4
Lønnskostnader	4,3	3,9	4,0
Sysselsatte personer	0,1	0,0	0,4

De samlede virkningene av revisjonene i 1995, 2002 og 2006 er belyst i tabell 1. Hovedrevisjonen i 1995 har betydd absolutt mest for disse resultatene. Tabellen viser at endringene i nivåtallene gjennomgående har vært store, og størst for investeringene. For eksport og import har revisjonene vært relativt beskjedne. Også sysselsettingstallene har totalt sett blitt lite revidert for perioden 1970-1990. Med unntak av investeringene har virkningene av revisjonen, målt som prosentvis avvik mellom nye og gamle tall, vært relativt konstante over tid for hovedstørrelsene.

3. Grunnlaget for reviderte beregninger 1949-1969

For perioden 1949-1970 forelå det nasjonalregnskapstall som var beregnet i forbindelse med hovedrevisjonen på 1970-tallet. For årene 1962-1970 var det tilgjengelig detaljerte NR-tall på hovedboksformat etter kontoplanen fra forrige hovedrevisjon. Tidsseriene var tilrettelagt i SAS. Tall på publiseringsnivå fantes i Statistisk sentralbyrå (1979).

For årene 1949-1962 forelå det tall som var utarbeidet på et relativt aggregert nivå. Tallene forelå elektronisk bare på publiseringssnivå i databasen ZNR49_88 som var tilgjengelig i MyFAME. Tallene var tidligere scannet inn fra Statistisk sentralbyrå (1981) og tilrettelagt av Jørgen Ouren, Forskningsavdelingen. Denne databasen inneholdt også aggregerte og sammenstilte tall for perioden 1962-1970 (hentet fra databasen AARNR).

Utfordringen var å innarbeide i hovedsak de samme revisjoner som var innarbeidet ved de siste tilbakeregningene av nasjonalregnskapstallene tilbake til 1970, inklusive en best mulig tilpasning til ny næringsstandard og nye definisjoner. Bearbeidingen av tallene har foregått på et relativt aggregert nivå. Av ressursmessige årsaker har det vært nødvendig å bruke summariske og mekaniske metoder for å sikre konsistens innen hver årgang og fra år til år. Beregningsforutsetningene for de næringer som er mest revidert er nærmere beskrevet i kapittel 4. Bruttonasjonalproduktet er beregnet ved produksjonsmetoden, det vil si ved summering av bruttoproduktet i alle næringer. Vi har i tillegg foretatt en grov fordeling av BNP på hovedkomponenter av sluttanvendelse.

Det foreligger dessuten tall beregnet tilbake til 1930 for følgende variabler (beskrevet i Hansen og Skoglund 2008):

Lønnskostnader etter næring
Sysselsatte personer etter næring
Sysselsatte normalårsverk etter næring
Utførte timeverk etter næring

Rammen for nyberegning av alle de historiske næringstallene er en inndeling som er etablert spesielt for arbeidet med historisk nasjonalregnskap (HNR-næringer), se vedlegg 1. Denne næringsinndelingen består av aggregater fra dagens detaljerte næringsinndeling i nasjonalregnskapet. Det er valgt en inndeling som er best mulig egnet for å koble historiske og nye tall.¹

4. Bruttonasjonalprodukt etter næring i løpende priser 1949-1969

Utgangspunkt for beregningene var som nevnt de gamle tallene i databasen ZNR49_88 for årene 1949-1969. Som første skritt ble dataene tilrettelagt på en standardisert form i SAS etter HNR-kontoplanen. Deretter ble dataene overført til Excel for videre bearbeiding. For enkelte næringer var tallene i databasen mer aggregert enn det som kreves ifølge kontoplanen, og det var derfor nødvendig å legge inn supplerende tall manuelt fra Statistisk sentralbyrå (1979) og Statistisk sentralbyrå (1981). For flytting av tall mellom næringer har vi nyttiggjort mest mulig av den detaljerte informasjonen fra SAS-filene. Deretter er tallene avstemt næring for næring mot de offisielle tidsseriene som starter i 1970. Dette er nærmere beskrevet nedenfor.

4.1. Korrekjonspostene

Korrekjonspostene utgjør differansen mellom BNP og summen av bruttoproduktet i alle næringer. Disse postene har blitt endret flere ganger i forbindelse med nasjonalregnskapsrevisjonene.

Nasjonalregnskapstall for bruttoprodukt etter næring er nå publisert i basisverdi for årene etter 1970. Korrekjonspostene merverdi- og investeringsavgift og andre produktkatter, fratrukket produktsubsider, må derfor legges til summen av bruttoproduktet i næringene i basisverdi for å få bruttonasjonalproduktet målt i markedsverdi.

¹ Vi har også spesifisert en næring som ikke finnes som egen nasjonalregnskapsnæring etter 1970, nemlig hvalfangst. På den annen side inneholder lista også oljevirksomheten som først er registrert i nasjonalregnskapet fra 1971.

På 1980-tallet gikk en i nasjonalregnskapet over fra såkalt bruttoføring til nettoføring av merverdiavgiften. Dette er nærmere beskrevet i Statistisk sentralbyrå (1988). Endringen ble gjennomført for alle år tilbake til 1970, dvs. fra merverdiavgiften ble innført. Dette medførte betydelig høyere tall for korreksjonsposter totalt (endret fra 3,3 til 9,5 prosent av BNP for 1970), se tabell 2. De fleste næringer fikk lavere bruttoprodukttall, mens BNP totalt ble uendret.

Som en del av hovedrevisjonen 1995 ble det også foretatt enkelte endringer i beregningene av produktkatter og produktsubsider (tidligere kalt varetilknyttede avgifter og subsidier), blant annet ble noen poster omdefinert fra næringsskatter/subsidier til produktkatter/subsidier. Verdien av produktkatter/subsidier ble også påvirket av revisjoner av avgifts-/subsidiegrunnlaget.

Ved den siste revisjonen av nasjonalregnskapet i 2006 ble føringsmåten for posten indirekte målte bank- og finanstjenester lagt om slik at denne ikke lenger, som tidligere, inngår som en negativ korreksjonspost ved beregning av BNP fra bruttoprodukt i næringene. Dette har ført til at korreksjonspostene samlet nå utgjør 12,8 prosent av BNP i 1970.

Tabell 2. Korreksjonsposter ved beregning av BNP. Mill. kr.

	1969, gamle tall*	1969, nye tall	1970, gamle tall*	1970, publisert i årene 1988- 1995	1970, etter revisjonene i 2006
Indirekte målte bank- og finanstjenester (frie banktjenester)	-1 464	0	-1 709	-1 709	0
Merverdi- og investeringsavgift	-255	-255	-1 348	7 990	9 570
Alminnelig omsetningsavgift	0	5876	0	0	0
Andre produktkatter, netto	1 473	3 274**	5 723	1 328	2 859
Korreksjon for ikke innbetalt moms	0	0	0	0	-781
Sum korreksjonsposter	-246	8 895	2 667	7 609	11 648
Korreksjonsposter som prosentandel av BNP	-0,4	11,4	3,3	9,5	12,8

* Kilde: Statistisk sentralbyrå (1979).

** = Opprinnelig verdi (1473) + varetilknyttede avgifter fratrukket varetilknyttede subsidier (1801).

Tidligere publiserte nasjonalregnskapstall for årene før 1970 viser relativt lave tall for korreksjonspostene totalt. For årene 1968 og 1969 var det negative bidraget fra indirekte målte bank- og finanstjenester større i tallverdi enn produktkattene, slik at korreksjonspostene samlet sett ble negative. For å bedre sammenliknbarheten mellom næringsfordelte bruttoprodukttall før og etter 1970, har vi redusert bruttoproduktet i de enkelte næringene med verdien av omsetningsavgiften og varetilknyttede avgifter, fratrukket varetilknyttede subsidier. Totalverdien, dvs. summen for alle næringene, er overført til korreksjonspostene ved beregning av BNP.

For årene 1967-1969 foreligger det gamle tall for indirekte skatter og subsidier, fordelt både etter næring og etter art (publisert i tabell 19-22 i Statistisk sentralbyrå (1979)). Tallene kan bearbeides

maskinelt fra gamle hovedbøker. Om lag 70 prosent av totalverdien er opprinnelig knyttet til varehandel, dvs. at bruttoproduktet i varehandel blir betydelig nedjustert ved denne korreksjonen.

For 1966 og videre bakover var datagrunnlaget for indirekte skatter og subsidier mer sparsomt. Vi har tatt utgangspunkt i totaltall for indirekte skatter og subsidier i alt, som også inkluderer ikke-varetilknyttede avgifter og subsidier. Vi har forutsatt at varetilknyttede avgifter og subsidier utgjør samme andeler av de samlede indirekte skatter og subsidier for alle år bakover som for årene 1967-1969. Vi har også forutsatt at næringsfordelingen av avgiftene er konstant over tid (betyr mest for varehandel) og lik den beregnede fordelingen i 1967, og vi har så brukt samme metode for å korrigere bruttoproduktet i næringene for årene 1949-1966 som for årene 1967-1969.

I samsvar med endringen i den siste hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet har vi fjernet det negative bidraget fra indirekte målte bank- og finanstjenester (tidligere kalt ”frie banktjenester”) i korreksjonspostene for alle årene før 1970. Tall for denne størrelsen er publisert i Statistisk sentralbyrå (1979) for årene 1962-1969. For årene 1949-1961 er det ikke publisert slike tall, men vi har anslått verdien ved å forutsette at utviklingen i denne størrelsen følger utvikling i bruttoproduktet i næringen bank- og finansieringsvirksomhet.

Samlet sett betyr dette betydelige oppjusteringer av korreksjonsposten for årene før 1970 sammenliknet med gamle tall. Likevel gir beregningene en vekst i korreksjonsposten på om lag 30 prosent fra 1969 til 1970 målt i løpende verdi, se tabell 2. De siste publiserte nasjonalregnskapstallene gir også en relativt sterk vekst i denne posten (21 prosent) fra 1970 til 1971. Innføringen av merverdiavgiften i 1970 bidrar til ekstra stor usikkerhet i avgiftsberegningene for årene rundt 1970.

4.2. Hvalfangst

Hvalfangst er en viktig næring for Norge i et historisk perspektiv. I tidligere nasjonalregnskapsberegninger omfattet næringen ”hvalfangst med flytende kokerier og fra landstasjoner i Antarktis og storhvalfangsten fra landstasjoner på norskekysten” (Statistisk sentralbyrå 1965, side 43). Småhval- og selfangst ble inkludert i næringen fiske mv. Det foreligger nasjonalregnskapsberegninger av hvalfangst fram til og med 1962, publisert i Statistisk sentralbyrå (1981). Fra og med 1963 foreligger det publiserte tall bare for næringen fiske og fangst (inklusive hvalfangst).

Vi har brukt de gamle bruttoprodukttallene for hvalfangst fram til og med 1962, og forlenget tallene til 1968 siden det foregikk noe hvalfangst i tradisjonell betydning helt fram til dette året. Vi lagt til grunn en gradvis nedtrapping av denne næringen i beregningene. For årene 1963-1968 er bruttoproduktet framskrevet fra 1962 ved å bruke verdi av olje mv. for fangstsesongen ifølge hvalfangststatistikken som indikator, se tabell 127 i Statistisk sentralbyrå (1978). Fangstsesongen var normalt fra desember til april, så vi har for enkelhets skyld lagt produksjonen til det andre året i sesongen. Beregnet bruttoprodukt i hvalfangsten er trukket fra bruttoproduktet i næringen fiske og fangst for disse årene.

4.3. Industri

Bruttoprodukttallene for industrien påvirkes av korreksjonene for varetilknyttede avgifter, se avsnitt 4.1. Det er næringene næringsmiddelindustri og drikkevare- og tobakksindustri som relativt sett påvirkes mest. Den førstnevnte næringen får et positivt tillegg (subsidiene er større enn avgiftene), mens den andre næringen får et fradrag sammenliknet med tidligere publiserte bruttoprodukttall.

Før hovedrevisjonen 1995 var møbelindustri slått sammen med trevareindustrien, mens den i dag inngår i næringen møbelindustri og annen industri i nasjonalregnskapet.² For årene 1962-1969 kan møbelindustri identifiseres i publiserte nasjonalregnskapstall i Statistisk sentralbyrå (1979). For årene før 1962 er møbelindustrien ikke spesifisert i nasjonalregnskapets tabeller. Vi har imidlertid brukt tall fra industristatistikken, publisert i tabell 133 i Statistisk sentralbyrå (1978), til å beregne bruttoprodukttall bakover. Vi har forutsatt at bruttoproduktet i møbelindustri (løpende priser) har samme utvikling i årene 1949-1962 som bearbeidingsverdi i møbel- og innredningsindustri (løpende priser) i industristatistikken. Beregnet bruttoprodukt er deretter trukket ut av aggregatet produksjon av trevarer, møbler og innredninger av tre, og plassert sammen med annen industri.

Næringen kjemiske råvarer er heller ikke identifiserbar i tidligere nasjonalregnskapstall for årene 1949-1961. Vi har derfor også utnyttet informasjon fra industristatistikken for denne næringen. Vi har laget anslag for bruttoproduktet (løpende priser) ved å bruke bearbeidingsverdi for kjemisk industri fra tabell 133 i Statistisk sentralbyrå (1978) som indikator bakover. Basis er tidligere publiserte NR-tall for 1962. Bruttoproduktet i aggregatet produksjon av kjemiske, kull-, mineral- og oljeprodukter er justert tilsvarende ned. Kjemiske råvarer er dessuten avstemt (justert opp) mot nye tall for 1970.

4.4. Bygge- og anleggsvirksomhet

Nye beregninger gir lavere nivåtall for bruttoprodukt for alle år før 1970 enn tidligere publisert. Dette skyldes dels korreksjon for produktkatter, se avsnitt 4.1, og dels nivåavstemming mot nye tall for 1970 og framover. Beregningsmetoden for bygge- og anleggsvirksomhet ble endret ved hovedrevisjonen 1995 fra en indirekte metode (beregninger fra anvendelsessiden) til mer direkte bruk av informasjon fra bygge- og anleggstatistikken etter 1970. Bygge- og anleggstatistikken foreligger fra og med 1966, men er ikke utnyttet her siden den viser urimelig sterke årlige svingninger fram mot 1970.

4.5. Varehandel

Varehandel er en næring som utgjør en stor andel av BNP (om lag 13 prosent i 1970), samtidig som det er ekstra stor usikkerhet knyttet til kildegrunnlag og beregningsmetode. Næringen har vært gjenstand for flere revisjoner etter 1970.

Som nevnt i avsnitt 4.1 har vi nå endret behandlingen av produktkatter i tallene før 1970, noe som isolert sett fører til at bruttoproduktet i varehandel blir justert betydelig *ned* for disse årene. I de gamle beregningene hadde varehandel en ”skatteoppkrevfunksjon” i nasjonalregnskapet.

Under hovedrevisjonen 1995 ble imidlertid bruttoproduktet i varehandel justert *opp* 25-35 prosent for siste del av 1980-tallet og første del av 1990-tallet som følge av at resultater fra avanseundersøkelsene på 1980-tallet ble innarbeidet, se Statistisk sentralbyrå (1995). Revisjonen av varehandel videre bakover ga en oppjustering på om lag 9 prosent for 1970. Det er vanskelig å vurdere hvilken vekt denne oppjusteringen skal tillegges ved revisjonen av bruttoprodukttallene for årene 1949-1969. Vi har valgt en profil på justeringene som er slik at en unngår et urimelig stort brudd mellom 1969 og 1970, men som legger gradvis mindre vekt på nivåjusteringen fra hovedrevisjonen 1995 bakover i tid. Dette innebærer at nedjusteringen på grunn av avgiftskorreksjonen (som er en ren definisjonsendring) får relativt sett større betydning lengre bakover i tid. I 1950 er det reviderte bruttoproduktet i varehandel om lag 6 prosent lavere enn tidligere publiserte tall (se tabell 3).

² Annen industri omfatter bl.a. gjenvinning av avfall og produksjon av smykker og sportsartikler. Målt som andel av bruttoproduktet utgjorde dette om lag 30 prosent i denne næringen ifølge nasjonalregnskapstallene for 1970.

4.6. Sjøfart

Før 1962 ble det ikke skilt mellom utenriks og innenriks sjøfart i nasjonalregnskapet. Vi har brukt våre beregnede tall for lønnskostnader som indikator for utviklingen i bruttoproduktet i innenriks sjøfart fra 1962 og bakover, se s. 11 i Hansen og Skoglund (2005), mens bruttoproduktet i utenriks sjøfart er residualt bestemt ut fra tall fra Statistisk sentralbyrå (1981). Dette gir en mer stabil tidsutvikling i perioden 1949-1962 for innenriks enn for utenriks sjøfart. I tillegg er bruttoproduktet i innenriks sjøfart justert ned for årene 1960-1969 for å glatte overgangen til nye nivåtall etter 1970.

4.7. Finansiell tjenesteyting

Under hovedrevisjonen 1995 ble bruttoproduktet i bank- og finansieringsvirksomhet betydelig oppjustert. Dette skyldes i hovedsak at det ble innført nye definisjoner, se Statistisk sentralbyrå (1995). Næringen ble også påvirket av endringene i nasjonalregnskapets metode for føring av banktjenester fra 2006. Vi har foretatt en summarisk oppjustering av bruttoproduktet fra 1969 og bakover med om lag 12 prosent for å komme på linje med de nye tallene etter 1970. Forsikringsvirksomhet, som bare utgjør 0,5 prosent av BNP, er revidert opp med om lag 50 prosent.

4.8. Boliger

Den største delen av boligtjenestene gjelder beregnet tjeneste fra egen bolig. Under hovedrevisjonen 1995 ble metoden for beregning av boligtjenester endret og verdien av tjenestene ble revidert kraftig opp. I tråd med dette har vi oppjustert bruttoproduktet alle år bakover med vel 50 prosent. Dette er litt lavere enn oppjusteringsprosenten som tidligere ble beregnet for 1970-årene, som var om lag 70 prosent.

4.9. Offentlig administrasjon og forsvar

De to næringene offentlig administrasjon og forsvar er i sin helhet en del av offentlig forvaltning. Under hovedrevisjonen 1995 ble det gjennomført en rekke definisjonsmessige og metodemessige endringer som førte til at bruttoproduktet ble revidert betydelig opp for offentlig forvaltning, se Statistisk sentralbyrå (1995) og Drevland (2004). Blant annet ble det innført kapitalslit på flere typer av kapital enn tidligere (veier, militære investeringer mv.), og metoden for kapitalslitberegninger ble lagt om. I tråd med dette har vi revidert opp bruttoproduktet i offentlig administrasjon med om lag 35 prosent og forsvar med om lag 15 prosent for alle år bakover.

4.10. Undervisning og helse

For næringene undervisning og helse- og sosialtjenester er henholdsvis 87 og 59 prosent av bruttoproduktet forutsatt å være en del av offentlig forvaltning i 1970. For forvaltningsdelen foreligger det reviderte tilbakeregninger i Drevland (2004). Den resterende delen av disse næringene er delvis klassifisert som markedsrettet virksomhet, og delvis tilknyttet kategorien ideelle organisasjoner etter 1970. Bruttoproduktet i undervisning er samlet sett justert opp om lag 10 prosent og helse- og sosialtjenester om lag 8 prosent i forhold til gamle tall. En viktig årsak til dette er at vi har forutsatt en oppjustering av kapitalslitet i forvaltningsdelene også for årene før 1970.

4.11. Lønnet husarbeid i private husholdninger

I denne næringen er bruttoproduktet lik lønnskostnader. Under hovedrevisjonen 1995 ble det foretatt en nedjustering av nivåtallene for lønnskostnader, bruttoprodukt og sysselsetting (dette skyldes bl.a. at "dagmammaer" ble overført til næringen sosial- og omsorgstjenester). Vi har ikke funnet grunnlag for

å videreføre denne nedjusteringen fullt ut i beregningene tilbake til 1949. Med støtte i folketellingsmateriale mv., har vi beregnet en tidsserie som gir en sterkere sysselsettingsreduksjon på 1950- og 1960-tallet enn det som tidligere er publisert i nasjonalregnskapet, se avsnitt 4.2 i Hansen og Skoglund (2005). Beregningene gir som resultat om lag 10 prosent nedjustert bruttoprodukt i lønnet husarbeid i 1949 sammenliknet med tall publisert før 1990, mot over 60 prosent nedjustering for 1970.

4.12. Andre private og offentlige tjenester

I denne næringen, som blant annet omfatter kulturell tjenesteyting, ble bruttoproduktet betydelig oppjustert under hovedrevisjonen 1995. Dette skyldes i hovedsak bruk av nye kilder og nye beregningsmetoder. Oppjusteringen av bruttoproduktet er videreført fra 1969 og bakover, men oppjusteringen er prosentvis lavere for 1949 enn for 1969. Dette er i tråd med forutsetninger som er brukt ved beregninger av nye lønnskostnadstall for denne næringen.

4.13. Øvrige nærlinger

For flere nærlinger har vi valgt en svært summarisk revisjon (med konstante opp- eller nedjusteringsfaktorer) av bruttoprodukttall bakover på grunnlag revisjonsresultatene for 1970 og begynnelsen av 1970-tallet. Ved en slik metode vil vi få tatt hensyn til de viktigste definisjons- og klassifikasjonsendringene som er gjennomført. Et hovedformål har vært å unngå for store brudd mellom tidsseriene før og etter 1970 for den enkelte nærling. Endringene i bruttoprodukttallene er dessuten vurdert i forhold til revisjonen av lønnskostnader, som er beskrevet i Hansen og Skoglund (2005), for best mulig å ivareta den interne konsistensen i nasjonalregnskapet. Revisjonene har likevel måttet bygge på mange skjønnsmessige vurderinger.

4.14. Beregningsresultater

Tabell 3 viser revisjonsresultatene for BNP og hovedgrupper av nærlinger for 1950. Tabellen inneholder også tilsvarende tall for 1970, som er revidert tidligere, for å ha et sammenlikningsgrunnlag. BNP er revidert opp med vel 7 prosent i 1950, gradvis økende til nær 14 prosent i 1970.³ Fordi korrekjonspostene til BNP er sterkt oppjustert, er imidlertid samlet bruttoproduktet for nærlingene mindre revidert. Næringsendringene samsvarer i hovedsak med revisjonene som er gjennomført for årene etter 1970. Unntaket er varehandel, som et omtalt ovenfor. Forretningsmessig tjenesteyting, finansiell tjenesteyting og annen tjenesteyting er revidert mest opp. Bruttoproduktet i tjenestenæringerne er totalt justert opp fra 52,1 til 54,2 prosent av det samlede bruttoproduktet i 1950. Både for primærnæringerne og sekundærnæringerne er bruttoproduktet som andel av det samlede bruttoproduktet revidert litt ned. Dette er i tråd med revisjonsresultatene for sysselsetting (Hansen og Skoglund 2008).

Beregningresultatene gir som resultat at veksten i BNP målt i løpende priser for perioden 1950-1970 blir litt høyere enn tidligere publiserte tall. Som tidligere nevnt skyldes noe av revisjonene for årene etter 1970 at det er innarbeidet ny statistikk som har løftet bruttoproduktnivået i flere nærlinger. Siden denne statistikken ikke foreligger før 1970, er det vanskelig å begrunne at BNP skal bli revidert like mye for alle år bakover.

³ Til sammenlikning førte hovedrevisjon på 1970-tallet til at BNP ble justert ned om lag 8-10 prosent for denne perioden.

Tabell 3. Bruttoprodukt etter hovednæringer, 1950 og 1970. Mill. kr. og prosent

	1950, gamle tall*	1950, nye tall	1950, prosent revisjon	1970, gamle tall**	1970, nye tall	1970, prosent revisjon
Primærnæringer	2 034	1 949	-4,2	5 114	4 669	-8,7
Bergverksdrift	133	125	-6,0	628	590	-6,1
Industri	3 624	3 507	-3,2	17 441	16 621	-4,7
Kraft- og vannforsyning	308	293	-4,9	2 563	2 575	0,5
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 068	1 001	-6,3	6 339	5 267	-16,9
Varehandel (ekskl. rep. av kjøretøyer)	2 465	2 311	-6,2	10 757	11 704	8,8
Hotell- og restaurantvirksomhet	202	198	-2,0	1 031	1 022	-0,9
Sjøfart (inkl. tjenester)	1 575	1 592	1,1	7 793	7 712	-1,0
Annen samferdsel	747	737	-1,3	4 762	4 559	-4,3
Finansiell tjenesteyting	260	316	21,5	1 896	2 286	20,6
Forretningsmessig tjenesteyting (inkl. boliger)	874	1 164	33,2	5 932	8 204	38,3
Annen tjenesteyting (inkl. rep. av kjøretøyer)	1 663	1 807	8,7	12 954	14 072	8,6
Bruttoprodukt, sum alle næringer	14 953	15 000	0,3	77 210	79 281	2,7
Korreksjonsposter	120	1 212		2 667	11 648	
BNP	15 073	16 212	7,6	79 877	90 929	13,8

* Kilde: Statistisk sentralbyrå (1981).

** Kilde: Statistisk sentralbyrå (1979).

5. Bruttonasjonalprodukt etter næring i løpende priser 1946-1948

For disse årene er de siste offisielle bruttoprodukttallene i nasjonalregnskapet publisert i 1965 (Statistisk sentralbyrå 1965, tabell 2). For hver enkelt HNR-næring utenom industri (se under) har vi brukt disse tallene til å nivåkorrigere bruttoproduktet for 1946-1948 med samme prosent. Det vil si at de årlige endringstallene blir det samme som i de gamle tallene for disse årene.

Det er ikke skilt mellom utenriks og innenriks sjøfart i de gamle tallene, og vi har derfor brukt tallene for næringen sjøfart som indikator for utviklingen i begge de to delnæringene.

Korreksjonsposten er tilbakeregnet proporsjonalt med BNP. Denne posten fantes ikke i de gamle nasjonalregnskapstallene.

Fordi næringsinndelingen i SSBs industristatistikk ble vesentlig endret i 1949 ved tilpasning til den internasjonale næringsstandarden ISIC⁴, inneholder Statistisk sentralbyrå (1965) bare totaltall for bruttoproduktet i industrien for årene 1946-1948. Industristatistikken har imidlertid publisert oversiktstall for 1948 etter ny gruppering. Som første skritt brukte vi endringen i bearbeidelsesverdi for næringer som best mulig tilsvarte de 12 HNR-næringene for industri fra 1948 til 1949, se tabell XXVII og tabell 1 i Statistisk sentralbyrå (1951). Dette bør være en brukbar indikator på endringene i bruttoproduktet i løpende priser. Siden bearbeidelsesverdi for industri totalt viste en vekst fra 1948 til 1949 i industristatistikken, mens de publiserte nasjonalregnskapstallene for bruttoprodukt i industrien viste en svak nedgang, foretok vi imidlertid en proporsjonal oppjustering av alle delnæringene for 1948. Vi fikk dermed samme utvikling i bruttoprodukt for industrien totalt som i Statistisk sentralbyrå (1965).

Beregningene av induritall for årene 1946 og 1947 bygger på de eldste nasjonalregnskapstallene som er publisert i Statistisk sentralbyrå (1952), tabell 3. Denne tabellen inneholder også tall for året 1948, dvs. vi kan bruke vekstrater for 1946-1947 og 1947-1948 for å beregne nye nivåtall for 1946 og 1947 når vi først har beregnet nye tall for 1948 som beskrevet ovenfor. Siden de gamle tallene var basert på en tidligere næringsinndeling, var vi nødt til å gjøre noen tilnærmelser i valget av beregningsindikator. Nærings- og nytelsesmiddelindustri var et aggregat i de gamle tallene, og vi har brukt samme vekstrater for begge de to HNR-næringene (inspeksjon av mer detaljerte tall fra industristatistikken indikerer at dette ikke er en urimelig forutsetning). Utviklingen i jern- og metallindustri er brukt som indikator for begge de to HNR-næringene metallindustri og verkstedsindustri. Vi har brukt industristatistikkens tall for utviklingen i bearbeidelsesverdi i skipsbyggerier og skipsverft til å tilbakeregne HNR-næringen bygging av skip og oljeplattformer. Vi har også brukt detaljerte tall fra industristatistikken til tilbakeregning av møbelindustri og annen industri. Alle induritallene er til slutt avstemt proporsjonalt mot totaltallene fra nasjonalregnskapet for 1946 og 1947 publisert i Statistisk sentralbyrå (1965).

⁴ International Standard Industrial Classification of All Economic Activities.

Tabell 4. Bruttoprodukt etter hovednæringer, 1946. Mill. kr. og prosent

	1946, gamle tall*	1946, nye tall	1946, prosent revisjon
Primærnæringer	1 582	1 336	-15,5
Bergverksdrift	55	43	-21,8
Industri	2 677	2 182	-18,5
Kraft- og vannforsyning	229	201	-12,3
Bygge- og anleggsvirksomhet	754	729	-3,3
Varehandel (ekskl. rep. av kjøretøyer)	1 553	1 401	-9,8
Hotell- og restaurantvirksomhet	124	147	18,5
Sjøfart (inkl. tjenester)	1 018	840	-17,5
Annен samferdsel	635	500	-21,3
Finansiell tjenesteyting	200	208	4,0
Forretningsmessig tjenesteyting (inkl. boliger)	596	882	48,0
Annen tjenesteyting (inkl. rep. av kjøretøyer)	1 355	1 455	7,4
Bruttoprodukt, sum alle næringer	10 778	9 924	-7,9
Korreksjonsposter	0	650	
BNP	10 778	10 574	-1,9

* Kilde: Statistisk sentralbyrå (1965).

Siden nasjonalregnskapstallene for årene 1946-1948 ikke ble revidert ved hovedrevisjonen på 1970-tallet, vil revisjonsresultatene for disse årene bli store. Beregningsresultater blir påvirket av alle revisjoner som er gjennomført etter at de opprinnelige tallene ble publisert i Statistisk sentralbyrå (1965). Hovedrevisjonen på 1970-tallet betyddet en nedjustering av BNP, i hovedsak fordi reparasjons- og vedlikeholdsutgifter ble fjernet fra bruttoinvesteringene, se Skoglund (1998). De senere revisjoner har, som vist foran, gått motsatt vei. De nyberegnede tallene gir en nedjustering av det tidligere BNP-nivået for 1946 på 1,9 prosent. Samlet bruttoprodukt i næringene og de fleste hovednæringer får en sterkere prosentvis nedjustering i bruttoproduktet. Næringene forretningsmessig tjenesteyting, hotell- og restaurantvirksomhet og annen tjenesteyting får imidlertid høyere bruttoprodukt enn tidligere publisert.

6. Bruttonasjonalprodukt etter næring i faste priser 1946-1969

Det er tidligere publisert følgende tall for bruttonasjonalprodukt etter næring i faste priser før 1970 i nasjonalregnskapet:

- 1962-1970; verditall i faste 1970-priser er publisert i Statistisk sentralbyrå (1979), tabell 37.
- 1949-1962; verditall i faste 1955-priser er publisert i Statistisk sentralbyrå (1981), tabell 24.
- 1946-1949; verditall i faste 1955-priser er publisert i Statistisk sentralbyrå (1965), tabell 30.

SSB har senere endret opplegget for beregning av fastpristall (volumtall) i nasjonalregnskapet. En bruker nå foregående år som basisår for et beregningsår, dvs. at en beregner veksten i faste priser

(volumveksten) fra et år til det neste i det første årets priser. Det er imidlertid også ønskelig å presentere tidsserier med nasjonalregnskapstall i priser fra et bestemt referanseår. Dette gjøres ved å kjede sammen verdien i referanseåret med de årlige volumendringstallene. Vekstratene fra et år til det neste vil da være det samme i de kjedete seriene som i de opprinnelige vekstratene basert på året før som basisår. Kjedingen foretas både på detaljerte og aggregerte nivåer. Dette medfører at man ikke oppnår additivitet i tabellene, dvs. summering av de detaljerte fastpristallene vil ikke gi samme resultat som det kjedete aggregatet.⁵

I dag brukes vanligvis 2000 som referanseår ved presentasjon av lange tidsserier i nasjonalregnskapet. En konsekvens av metoden for fastprisberegninger er at bruttoprodukttall for næringene (inkludert korreksjonspostene) for et tidligere år, f.eks. 1970, målt i 2000-priser ikke vil summere seg opp til bruttonasjonalproduktet målt i 2000-priser.

Vi har i kapittel 4 og 5 beskrevet hvordan bruttoproduktet i næringene og BNP i løpende priser er revidert for å oppnå konsistens med tall som er publisert for årene etter 1970. Disse revisjonene bør også få konsekvenser for revisjonene av fastpristallene. Vi har tatt utgangspunkt i de implisitte prisindeksene som kan avledes fra de gamle tallene i løpende og faste priser på følgende måte:

Prisindeks = verdi i løpende priser/verdi i faste priser

Siden vi ikke har informasjon som tilsier revisjon av prisindeksene før 1970, har vi brukt disse implisitte prisindeksene til å deflatere de reviderte verditallene i løpende priser.⁶ Fordi det er brukt forskjellige basisår som grunnlag for de gamle fastpristallene for perioden 1946-1969, må prisindeksene kjedes. Vi ønsker også å kjede prisindeksene sammen med tilsvarende prisindeks for årene etter 1970, slik at vi får beregnet sammenhengende verditall i faste 2000-priser. Resultatene av beregningene er gitt i tabell 5.

De reviderte tallene gir litt høyere volumvekstrater de fleste årene i denne perioden sammenliknet med tidligere publiserte nasjonalregnskapstall. Beregningene viser en gjennomsnittlig årlig vekst i BNP i faste priser på 4,8 prosent for hele perioden 1946-1970. Når vi setter sammen tallene som tidligere er publisert for denne perioden (se siste kolonne i tabell 5)⁷, får vi en gjennomsnittsvekst per år på om lag 4,5 prosent. Resultatene er en konsekvens av at BNP-veksten i løpende priser er svakt oppjustert.

Oppbygningen av næringslivet etter krigen ga svært sterke vekstrater for 1947 og 1948, henholdsvis 13,4 og 7 prosent. For øvrig har hele tretten av årene i denne perioden en årlig volumvekst i BNP på 5 prosent eller mer. Bare ett år, 1958, hadde nedgang i BNP.

⁵ Nasjonalregnskapets prinsipper for fastprisberegninger er beskrevet i Røgeberg (1999). Grytten (1999) beskriver fastprisberegningene i historiske nasjonalregnskaper.

⁶ Vi ser dermed bort fra eventuell prisvirkninger på BNP av endringer i næringssammensetning som følge av revisjonen av de løpende verditallene.

⁷ Disse vekstratene samsvarer ikke helt med fastpristall som tidligere er publisert på SSB-nettet, og som blant annet er brukt i Grytten (2004). Disse tallene er beregnet fra Statistisk sentralbyrå (1965) for 1950-årene, mens kilden for denne perioden i tabell 5 er reviderte tall fra Statistisk sentralbyrå (1981).

Tabell 5. Bruttonasjonalprodukt i løpende og faste priser, 1946-1970. Mill. kr.

	BNP i løpende priser, nye tall	Prisindeks for BNP, 2000=100	BNP i faste 2000-priser, nye tall	Volumvekst i prosent, nye tall	Volumvekst i prosent, gamle tall*
1946	10 574	6,36	166 267		
1947	12 409	6,58	188 471	13,4	13,7
1948	13 596	6,74	201 630	7,0	7,0
1949	14 642	7,06	207 534	2,9	2,5
1950	16 212	7,41	218 835	5,4	5,1
1951	20 197	8,76	230 428	5,3	5,2
1952	22 363	9,35	239 229	3,8	3,6
1953	22 748	9,06	251 179	5,0	4,6
1954	24 752	9,36	264 398	5,3	5,0
1955	26 428	9,78	270 190	2,2	1,9
1956	29 954	10,51	284 952	5,5	5,2
1957	32 031	10,88	294 358	3,3	2,9
1958	32 081	10,96	292 582	-0,6	-0,9
1959	34 063	11,05	308 156	5,3	5,1
1960	36 447	11,16	326 488	5,9	5,7
1961	39 816	11,46	347 472	6,4	6,3
1962	43 085	12,01	358 876	3,3	2,8
1963	46 350	12,41	373 379	4,0	3,8
1964	51 038	13,00	392 631	5,2	5,0
1965	56 404	13,62	414 123	5,5	5,3
1966	61 043	14,16	431 019	4,1	3,8
1967	66 884	14,58	458 640	6,4	6,3
1968	71 487	15,23	469 459	2,4	2,3
1969	78 048	15,87	491 902	4,8	4,5
1970	90 929	17,90	508 117	3,3	2,0

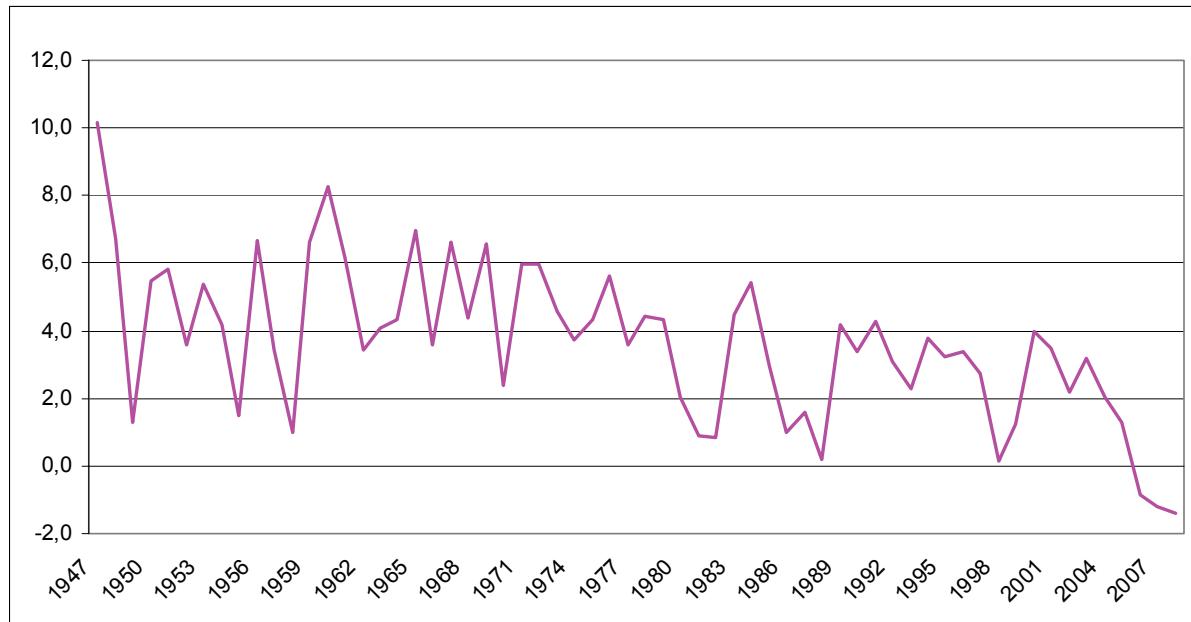
* Kilder: Statistisk sentralbyrå (1965), Statistisk sentralbyrå (1979), Statistisk sentralbyrå (1981).

Vi har på tilsvarende måte beregnet utviklingen i bruttoproduktet i fast priser for næringene jordbruk og industri. Disse beregningene er brukt i to artikler (Ladstein og Skoglund 2008, Skoglund 2008). Av kapasitetsmessige årsaker har vi foreløpig ikke gjennomført tilsvarende beregninger for de andre næringene.

Vi har tidligere beregnet reviderte tall for sysselsetting og utførte timeverk tilbake til 1946. I denne perioden har det vært en sterk vekst i antall sysselsatte personer, men en beskjeden vekst i utførte timeverk totalt, se Skoglund (2007). Figur 1 viser utviklingen i arbeidsproduktiviteten for norsk økonomi totalt i perioden 1946-2008, målt som bruttonasjonalproduktet i faste priser per utførte timeverk. Figuren viser at det har vært store årlige svingninger i denne størrelsen. De nye beregningene for årene 1946-1969 viser at den årlige produktivitetsveksten gjennomgående var klart sterkere i denne perioden (4,9 prosent i årlig gjennomsnitt) enn i perioden 1970-2008 (2,8 prosent i gjennomsnitt). De tre siste årene, 2006-2008, er de eneste årene i etterkrigsperioden hvor veksten i

utførte timeverk var høyere enn BNP-veksten, det vil si negativ vekst i samlet arbeidskraftproduktivitet. Veksten i arbeidsproduktiviteten var også svak i årene 1988 og 1998.

Figur 1. BNP per utførte timeverk 1946-2008. Prosentvis årlig endring

7. Sluttanvendelse i løpende priser 1946-1969

7.1. Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner

Ved hovedrevisjonen 1995 ble det foretatt både definisjonsmessig og beregningsmessige endringer i konsumberegningene, se Statistisk sentralbyrå (1995). Det tidligere begrepet privat konsum ble erstattet av ”konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner”. Konsumet i ideelle organisasjoner, som i 1970 utgjorde 5 prosent av totalen, omfatter konsum av tjenester fra ”non-profit”-institusjoner innenfor undervisning, helse mv. som i hovedsak er finansiert av det offentlige. Sammensetningen av konsumpostene for husholdningene, og grenseoppgangen mot offentlig konsum, ble endret sammenliknet med tidligere publiserte nasjonalregnskapstall. Tjenestekonsumet, blant annet boligjenestene, ble betydelig oppjustert.

Vi har gjennomført en svært summarisk korrektsjon av de gamle totaltallene for privat konsum uten å gå veien om de detaljerte konsumpostene. Dette er den største anvendelsesposten, som utgjør over halvparten av BNP, og vi har latt posten bli residualbestemt ut fra de reviderte anslagene på BNP (beskrevet i kapittel 4 og 5), og reviderte anslag for de øvrige sluttanvendelsespostenene (se nedenfor). Dette sikrer konsistens på makronivå.

Tilbakeregningene har gitt en oppjustering av de gamle tallene for privat konsum nær eller litt i undertaket av BNP-justeringen. Vi har beregnet den reviderte BNP-andelen for konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner til 63,6 prosent i 1950, som er svært nær den tidligere publiserte andelen for privat konsum (se tabell 7).

7.2. Konsum i offentlig forvaltning

Hovedrevisjonen 1995 medførte at konsum i offentlig forvaltning ble noe høyere enn offentlig konsum i det gamle regnskapet, noe som utelukkende skyldes definisjonsendringer. Drevland (2004) har tidligere tilbakeført disse revisjonene for perioden 1949-1969, og vi har her brukt hans resultater. Disse tallene bygger på mer detaljerte anslag for utviklingen i de ulike regnskapspostene for stats- og kommuneforvaltningen. Tallene viser totalt litt sterkere konsumvekst på 1960-tallet enn tidligere publisert i nasjonalregnskapet.

7.3. Bruttoinvesteringer

Investeringstallene ble relativt mye oppjustert ved hovedrevisjonen på 1990-tallet. Mye av dette gjaldt en definisjonsendring for oljeinvesteringene, som betyr lite for årene før 1970. En del militære utgifter ble imidlertid omklassifisert fra offentlig konsum til investeringer. Dessuten ble boliginvesteringene og investeringene i flere tjenesteytende næringer oppjustert. Samlet sett ble investeringene revidert opp om lag 20 prosent for første del av 1970-tallet. Vi har justert opp investeringene for 1960-tallet med samme prosent. Vi har deretter foretatt en gradvis nedtrapping av denne prosenten til 10 prosent i 1950 for å få en rimelig balansert revisjon av investeringer og konsum.

7.4. Eksport og import

Eksport og import ble minimalt revidert ved hovedrevisjonen 1995. Vi har derfor beholdt de gamle nasjonalregnskapstallene fra Statistisk sentralbyrå (1979) og Statistisk sentralbyrå (1981) for perioden 1949-1969. Nye tall for årene 1946-1948 er beregnet ved å justere de gamle tallene med samme prosent som for 1949.

Siden BNP er justert opp, betyr dette at eksportens og importens BNP-andeler blir lavere enn tidligere publisert, se tabell 7. Dette er i tråd med revisjonene for årene etter 1970.

Tabell 6. Sluttanvendelse i løpende priser, 1950 og 1970. Mill. kr. og prosent

	1950, gamle tall*	1950, nye tall	1950, prosent revisjon	1970, gamle tall**	1970, nye tall	1970, prosent revisjon
Bruttonasjonalprodukt	15 073	16 212	7,6	79 877	90 929	13,8
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	9 699	10 315	6,4	43 046	47 605	10,6
Konsum i offentlig forvaltning	1 511	1 568	3,8	13 533	14 886	10,0
Bruttoinvestering	4 663	5 129	10,0	24 325	29 006	19,2
Eksport	5 963	5 963	0,0	33 403	33 387	0,0
Import	6 763	6 763	0,0	34 431	33 957	-1,4

* Kilde: Statistisk sentralbyrå (1981).

** Kilde: Statistisk sentralbyrå (1979).

Tabell 7. Bruttonasjonalprodukt etter sluttanvendelse, 1950 og 1970. Prosentvis fordeling

	1950, gamle tall*	1950, nye tall	1970, gamle tall**	1970, nye tall
Bruttonasjonalprodukt	100,0	100,0	100,0	100,0
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	64,4	63,6	53,9	52,3
Konsum i offentlig forvaltning	10,0	9,7	16,9	16,4
Bruttoinvestering	30,9	31,6	30,5	31,9
Eksport	39,6	36,8	41,8	36,7
Import	44,9	41,7	43,1	37,3

* Kilde: Statistisk sentralbyrå (1981).

** Kilde: Statistisk sentralbyrå (1979).

8. Sluttanvendelse i faste priser 1946-1969

Det er tidligere publisert følgende tall for bruttonasjonalprodukt etter sluttanvendelser i faste priser før 1970 i nasjonalregnskapet:

- 1962-1970; verditall i faste 1970-priser er publisert i Statistisk sentralbyrå (1979), tabell 36.
- 1949-1962; verditall i faste 1955-priser er publisert i Statistisk sentralbyrå (1981), tabell 23.
- 1946-1949; verditall i faste 1955-priser er publisert i Statistisk sentralbyrå (1965), tabell 29.

Vi har ingen ny informasjon som tilsier revisjon av prisindeksene før 1970. Vi har derfor brukt samme metode for beregning av sluttanvendelsene i faste priser som for BNP-tallene, se kapittel 6. Ved hjelp av de gamle publiserte tallene for verdier i løpende og faste priser har vi beregnet implisitte prisindeksene for hver av sluttanvendelseskomponentene. Disse er regnet om til 2000 som basis (lik 100). Prisindeksene er deretter brukt til å deflatere de reviderte verditallene i løpende priser for konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner, konsum i offentlig forvaltning, bruttoinvestering, eksport og import. Prisindeksene og fastpristallene kan deretter stilles sammen med nasjonalregnskapstallene for årene etter 1970. Resultatene er presentert i vedlegg 2.

Referanser

Brathaug, Ann Lisbet and Erling Fløttum (2004): Norwegian Experiences on Treatment of Changes in Methodologies and Classifications when Compiling Long Time Series of National Accounts. Documents 2004/8, Statistisk sentralbyrå.

Brathaug, Ann Lisbet, Erling Joar Fløttum, Tore Halvorsen, Knut Sørensen og Steinar Todsen (2006): Reviderte nasjonalregnskapstall 1970-2005. Ny føring av banktjenester hever nivået på BNP. *Økonomiske analyser 6/2006*, Statistisk sentralbyrå.

Drevland, Paal (2004): Offentlig forvaltning i historisk nasjonalregnskap, beregninger for 1949-1969. Notater 2004/34, Statistisk sentralbyrå.

Fløttum, Erling Joar, Tore Halvorsen og Tor Skoglund (2002): Reviderte nasjonalregnskapstall: Sterkere vekst på 1990-tallet. *Økonomiske analyser 3/2002*, Statistisk sentralbyrå.

Grytten, Ola H. (1999): "Fastprisberegninger i de norske historiske nasjonalregnskaper", i Ola H. Grytten (red.): *Nordiske Historiske Nasjonalregnskaper*. Artikkelsamling fra Workshop IV, Solstrand 13.-15. november 1998. Fagbokforlaget, Bergen.

Grytten, Ola H. (2004): "The gross domestic product for Norway 1830-2003", in Øyvind Eitrheim, Jan T. Klovland and Jan F. Qvigstad (eds.): *Historical Monetary Statistics for Norway 1819-2003*. Norges Bank Occasional Papers No. 35.

Hansen, Stein og Tor Skoglund (2005): Sysselsetting og lønn i historisk nasjonalregnskap. Beregninger for 1949-1969. Notater 2005/1, Statistisk sentralbyrå.

Hansen, Stein og Tor Skoglund (2008): Sysselsetting og lønn i historisk nasjonalregnskap. Beregninger for 1930-1969. Notater 2008/54, Statistisk sentralbyrå.

Ladstein, Tove og Tor Skoglund (2008): "Utviklingen i norsk jordbruk 1950-2005", i *Norsk økonomi. Artikler med utgangspunkt i nasjonalregnskapet*. Statistiske analyser 98, Statistisk sentralbyrå.

Røgeberg, Svein Lasse (1999): "Beregninger i faste priser i det norske nasjonalregnskapet", i Ola H. Grytten (red.): *Nordiske Historiske Nasjonalregnskaper*. Artikkelsamling fra Workshop IV, Solstrand 13.-15. november 1998. Fagbokforlaget, Bergen.

Skoglund, Tor (1998): Historisk nasjonalregnskap. *Økonomiske analyser 8/98*, Statistisk sentralbyrå.

Skoglund, Tor (2007): Arbeidstiden er redusert med en tredel etter krigen. *Samfunnsspeilet 2/2007*, Statistisk sentralbyrå.

Skoglund, Tor (2008): "Industri sysselsettingen på topp i 1974", i Ragnhild Rein Bore og Tor Skoglund (red.): *Fra håndkraft til høyteknologi – norsk industri siden 1829*. Statistiske analyser 100, Statistisk sentralbyrå.

Statistisk sentralbyrå (1951): *Norges industri. Produksjonsstatistikk 1949*. Norges offisielle statistikk XI 64.

Statistisk sentralbyrå (1952): *Nasjonalregnskap 1930-1939 og 1946-1951*. Norges offisielle statistikk XI 109.

Statistisk sentralbyrå (1965): *Nasjonalregnskap 1865-1960*. Norges offisielle statistikk XII 163.

Statistisk sentralbyrå (1978): *Historisk statistikk 1978*. Norges offisielle statistikk XII 291.

Statistisk sentralbyrå (1979): *Nasjonalregnskap 1962-1978*. Norges offisielle statistikk B 48.

Statistisk sentralbyrå (1981): *Nasjonalregnskap 1949-1962. Revidert utgave*. Norges offisielle statistikk B 239.

Statistisk sentralbyrå (1988): Reviderte nasjonalregnskapstall for 1985 og 1986. *Økonomiske analyser nr. 3 - 1988*.

Statistisk sentralbyrå (1994): *Standard for næringsgruppering*. Norges offisielle statistikk C 182.

Statistisk sentralbyrå (1995): Nytt nasjonalregnskap. Ukens statistikk nr. 27 (Ekstranummer).

Vedlegg 1. Kontoplan for næringer i historisk nasjonalregnskap*

HNR-kode	Næring	NR-kode/SNA 1968	NR-kode/SNA 1993
201	Jordbruk, jakt og viltstell	23100, 23120, 23130, 23135, 23140, 21135	22010, 22015, 23010, 23014
202	Skogbruk	23145, 21145	23020, 23024
205	Fiske, fangst og fiskeoppdrett	23150, 23155	22051, 23051, 23052
206	Hvalfangst		
211	Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	23165, 23717	23111, 23112
212	Bergverksdrift	23160, 23170, 23175, 23180	23100, 23130, 23140
214	Næringsmiddelindustri	23200-23270	23151-23158
217	Drikkevare- og tobakksindustri	23275-23290	23159, 23160
218	Tekstil- og bekledningsindustri	23295-23350	23170-23190
220	Trelast- og trevareindustri	23355-23370	23201-23204
221	Treforedling	23380-23400	23211-23213
222	Forlag og grafisk industri	23405-23415	23221-23223
223	Oljeraffinering, kjemisk og mineralsk industri	23435-23505	23231, 23232, 23243- 23246, 23250, 23261- 23266
224	Kjemiske råvarer	23420-23430	23241, 23242, 23247
227	Metallindustri	23510-23535	23271-23275
230	Verkstedindustri	23540-23580, 23585- 23625, 23645-23660	23281-23340, 23353- 23355
235	Bygging av skip og oljeplattformer	23582, 23630-23640	23351, 23352
237	Møbelindustri og a. industri	23375, 23665-23680	23361-23372
241	Kraftforsyning	23685, 23690, 23691, 21685	23401-23405
244	Vannforsyning	23695	23410, 25410
245	Bygge- og anleggsvirksomhet	23700	22452, 23451-23455, 24453, 25453
251	Varehandel	23720	23501, 23505-23521
252	Reparasjon av kjøretøyer mv.	23955	23502, 23527
255	Hotell- og restaurant	23760	23551, 23553
258	Rørtransport	23824	23608
259	Utenriks sjøfart	23830	23611
260	Innenriks sjøfart	23835, 21835	23613
261	Tjenester tilknyttet sjøtransport	23840, 21840	23632, 24632
262	Jernbane- og sporveistransport	23800, 23810	23601, 24601, 23605

HNR-kode	Næring	NR-kode/SNA 1968	NR-kode/SNA 1993
263	Biltransport mv.	23805, 23815, 23820, 23825, 21825, 22825	23602, 23603, 23604
264	Luftransport	23845, 21845	23620
265	Tjenester tilknyttet transport ellers	23850	23631, 24631, 23633
266	Post og telekommunikasjoner	23855, 23860	23641, 23642
267	Bank og finansvirksomhet	23865, 23870, 23874, 21870	23651, 23652, 23655, 23670, 24670
268	Forsikring	23875, 23880	23661, 23662, 23663
270	Boliger	23885, 21885	22704, 22705, 23704
271	Eiendomsdrift og forretningsmessig tj.yt.	23890-23905, 23920, 21900, 22920	23700, 23711-23748, 24730, 24742, 24745
274	Offentlig administrasjon	21910, 22910	24751, 25751
275	Forsvar	21915	24752
280	Undervisning	21925, 22925, 23925	23800, 24800, 25800, 26800
285	Helse- og sosialtjenester	21930, 21935, 22930, 22935, 23930, 23935	23851-23853, 23859, 24851-24853, 25851- 25854, 26851-26854
288	Lønnet husarbeid	23965	22950, 23950
290	Andre private og offentlige tjenester	23940, 23945, 23950, 23960, 23970, 21945, 21950, 22945, 22950	23900-23930, 24921, 25900, 25921, 26910, 26921, 26926

* I kontoplanen basert på SNA 1968 angir 21xxx statsforvaltning, 22xxx kommuneforvaltning og 23xxx næringsvirksomhet.
 I kontoplanen basert på SNA 1993 angir 22xxx produksjon for eget bruk, 23xxx markedsrettet virksomhet, 24xxx
 statsforvaltning, 25xxx kommuneforvaltning og 26xxx ideelle organisasjoner.

Vedlegg 2. Bruttonasjonalprodukt etter sluttanvendelse i løpende og faste priser og prisindeks 1946-2008

Bruttonasjonalprodukt etter sluttanvendelse i løpende priser 1946-2008. Mill. kr.

	Brutto-nasjonal-produkt	Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	Konsum i offentlig forvaltning	Brutto-investering	Eksport	Import
1946	10 574	6 838	1 373	2 968	2 614	3 219
1947	12 409	8 122	1 326	4 187	3 793	5 019
1948	13 596	8 469	1 340	4 503	4 422	5 138
1949	14 642	9 377	1 440	5 019	4 608	5 802
1950	16 212	10 315	1 568	5 129	5 963	6 763
1951	20 197	11 585	1 973	6 294	9 035	8 690
1952	22 363	12 857	2 426	7 031	8 977	8 928
1953	22 748	13 550	2 769	7 282	8 157	9 010
1954	24 752	14 558	2 955	8 336	8 760	9 857
1955	26 428	15 438	2 930	8 781	10 051	10 772
1956	29 954	16 589	3 325	9 790	12 216	11 966
1957	32 031	17 621	3 671	10 424	13 193	12 878
1958	32 081	18 225	3 879	10 864	11 883	12 770
1959	34 063	19 532	4 245	10 583	12 734	13 031
1960	36 447	20 819	4 411	11 818	13 651	14 252
1961	39 816	22 628	4 814	13 476	14 355	15 457
1962	43 085	24 689	5 620	13 758	14 941	15 923
1963	46 350	26 395	6 214	14 657	16 362	17 278
1964	51 038	28 845	6 934	15 326	18 805	18 872
1965	56 404	30 747	7 977	18 133	20 570	21 023
1966	61 043	33 011	8 903	19 957	22 256	23 084
1967	66 884	35 854	10 205	21 930	25 017	26 122
1968	71 487	38 831	11 306	20 068	27 490	26 208
1969	78 048	43 489	12 631	20 418	29 368	27 858
1970	90 929	47 605	14 886	29 006	33 387	33 957
1971	102 146	53 440	17 454	33 866	35 780	38 394
1972	113 448	58 701	19 684	34 198	39 971	39 106
1973	128 819	65 289	22 512	41 517	48 603	49 102
1974	148 884	73 748	26 329	52 840	59 937	63 970
1975	170 219	86 271	31 751	62 135	62 041	71 979
1976	194 119	99 241	37 627	73 642	70 545	86 936
1977	218 635	114 622	42 885	81 237	75 760	95 870
1978	241 226	121 875	48 366	70 103	87 758	86 876
1979	266 107	133 808	52 199	73 832	105 617	99 349

	Brutto-nasjonal-produkt	Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	Konsum i offentlig forvaltning	Brutto-innvestering	Eksport	Import
1980	314 698	149 580	60 298	85 645	136 078	116 903
1981	360 827	169 515	69 885	95 134	156 159	129 866
1982	399 184	190 773	78 636	109 327	165 594	145 146
1983	443 475	210 806	87 229	110 432	185 560	150 552
1984	498 656	230 672	93 818	129 878	214 042	169 754
1985	552 432	266 491	102 131	143 206	236 099	195 495
1986	570 892	299 531	112 123	178 934	195 448	215 144
1987	622 867	322 145	128 917	185 831	201 650	215 676
1988	652 072	333 846	136 090	186 014	215 574	219 452
1989	695 770	348 008	144 314	178 801	264 470	239 823
1990	736 294	366 539	155 856	167 028	295 591	248 729
1991	775 727	387 866	169 259	157 426	309 838	248 664
1992	797 314	405 989	181 345	156 271	301 955	248 246
1993	838 298	425 427	189 025	170 235	317 851	264 240
1994	878 807	444 158	195 299	185 999	335 006	281 655
1995	943 437	470 908	203 720	210 638	358 120	299 949
1996	1 032 989	506 994	216 280	217 281	421 261	328 827
1997	1 119 175	535 352	230 497	261 426	462 896	370 996
1998	1 140 360	564 443	250 988	304 068	429 307	408 446
1999	1 240 426	597 037	267 776	284 474	488 615	397 476
2000	1 481 241	640 005	286 104	301 711	689 316	435 895
2001	1 536 887	667 564	316 972	291 970	703 348	442 967
2002	1 532 307	698 026	339 379	289 848	630 235	425 181
2003	1 593 826	738 928	358 695	289 609	642 194	435 600
2004	1 743 041	785 950	373 295	347 910	732 669	496 783
2005	1 945 716	826 215	387 186	412 025	868 352	548 062
2006	2 159 573	881 764	412 957	475 153	1 002 467	612 768
2007	2 277 111	941 592	447 090	525 200	1 042 254	679 026
2008	2 537 856	992 349	488 989	591 649	1 196 274	731 405

Bruttonasjonalprodukt etter sluttanvendelse i faste 2000-priser 1946-2008. Mill. kr.

	Brutto-nasjonal-produkt	Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	Konsum i offentlig forvaltning	Brutto-innvestering	Eksport	Import
1946	166 267	106 461	34 105	44 471	20 169	31 992
1947	188 471	117 649	32 438	58 756	27 286	42 322
1948	201 630	119 478	30 175	58 275	31 524	39 191
1949	207 534	126 338	32 199	61 185	34 263	45 166
1950	218 835	130 896	30 871	60 082	41 132	47 382
1951	230 428	131 858	35 156	63 903	45 646	49 864
1952	239 229	136 964	38 507	64 127	44 620	48 531
1953	251 179	141 891	43 257	67 043	47 550	51 805
1954	264 398	146 362	45 163	73 928	52 053	56 963
1955	270 190	151 632	43 438	76 323	55 603	61 131
1956	284 952	156 520	44 935	82 454	61 103	65 547
1957	294 358	161 007	46 998	82 285	63 742	71 649
1958	292 582	160 978	48 611	80 431	64 894	68 626
1959	308 156	168 586	51 248	80 471	71 014	71 588
1960	326 488	179 223	52 024	87 414	77 614	79 294
1961	347 472	189 478	55 453	98 013	83 155	87 368
1962	358 876	197 960	57 900	98 094	88 401	92 113
1963	373 379	205 510	62 019	98 325	95 608	97 676
1964	392 631	214 790	66 342	103 348	103 345	104 556
1965	414 123	219 669	72 692	117 420	109 093	114 060
1966	431 019	227 762	75 489	125 798	115 299	122 978
1967	458 640	236 938	82 962	142 537	125 029	137 301
1968	469 459	248 741	87 259	130 921	134 539	140 414
1969	491 902	269 096	92 383	121 929	141 770	142 920
1970	508 117	268 301	99 864	151 372	141 844	160 076
1971	536 650	283 118	106 264	168 610	144 053	170 908
1972	564 904	290 827	110 775	158 687	163 612	169 497
1973	590 200	301 201	115 930	181 466	176 280	195 217
1974	612 737	310 165	119 828	198 849	177 702	203 765
1975	643 529	326 576	128 571	206 616	184 367	212 216
1976	680 806	346 022	136 220	221 889	206 880	239 738
1977	708 989	367 730	141 629	223 013	212 127	244 831
1978	736 313	361 881	147 164	184 215	233 314	206 167
1979	768 400	377 081	154 314	188 798	238 863	208 037

	Brutto-nasjonal-produkt	Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	Konsum i offentlig forvaltning	Brutto-innvestering	Eksport	Import
1980	803 010	384 887	162 704	199 433	249 936	213 643
1981	815 437	386 035	170 969	201 203	254 287	216 874
1982	816 456	390 343	174 150	209 091	254 624	228 026
1983	848 027	398 061	179 343	196 296	272 605	221 247
1984	898 011	410 749	181 218	218 688	294 011	233 973
1985	946 091	448 623	185 373	223 463	315 250	254 677
1986	984 290	471 264	189 263	261 371	322 376	284 532
1987	1 001 811	468 341	198 052	248 056	326 025	266 392
1988	1 000 078	458 458	198 418	231 599	346 420	259 973
1989	1 010 055	455 648	202 461	215 350	384 109	265 451
1990	1 029 524	458 797	213 114	199 459	416 970	272 102
1991	1 061 487	468 362	224 485	187 515	442 319	273 256
1992	1 098 884	479 435	237 114	185 198	463 451	277 891
1993	1 129 506	490 322	243 202	197 998	478 034	291 278
1994	1 186 562	506 967	246 918	213 799	518 334	308 216
1995	1 236 236	525 274	248 435	235 902	544 256	326 197
1996	1 299 281	558 503	255 091	239 612	598 823	354 855
1997	1 369 346	575 936	263 522	284 847	645 288	399 073
1998	1 406 083	592 214	272 481	324 571	649 622	434 043
1999	1 434 567	614 325	280 805	298 724	668 107	427 286
2000	1 481 241	640 005	286 104	301 711	689 316	435 895
2001	1 510 720	653 202	299 357	282 379	719 255	443 473
2002	1 533 412	673 689	308 741	280 958	717 296	447 881
2003	1 548 954	692 680	313 837	278 211	716 103	454 060
2004	1 608 807	731 291	318 469	323 167	723 663	494 165
2005	1 652 876	760 579	320 784	368 823	731 333	537 297
2006	1 690 576	796 924	326 793	407 974	731 476	582 651
2007	1 743 561	844 796	337 992	426 041	749 930	626 171
2008	1 778 662	857 154	350 411	455 316	756 757	652 775

Bruttonasjonalprodukt etter sluttanvendelse 1946-2008. Prisindekser 2000=100

	Brutto-nasjonal-produkt	Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	Konsum i offentlig forvaltning	Brutto-innvestering	Eksport	Import
1946	6,36	6,42	4,03	6,67	12,96	10,06
1947	6,58	6,90	4,09	7,13	13,90	11,86
1948	6,74	7,09	4,44	7,73	14,03	13,11
1949	7,06	7,42	4,47	8,20	13,45	12,85
1950	7,41	7,88	5,08	8,54	14,50	14,27
1951	8,76	8,79	5,61	9,85	19,79	17,43
1952	9,35	9,39	6,30	10,96	20,12	18,40
1953	9,06	9,55	6,40	10,86	17,15	17,39
1954	9,36	9,95	6,54	11,28	16,83	17,30
1955	9,78	10,18	6,75	11,51	18,08	17,62
1956	10,51	10,60	7,40	11,87	19,99	18,26
1957	10,88	10,94	7,81	12,67	20,70	17,97
1958	10,96	11,32	7,98	13,51	18,31	18,61
1959	11,05	11,59	8,28	13,15	17,93	18,20
1960	11,16	11,62	8,48	13,52	17,59	17,97
1961	11,46	11,94	8,68	13,75	17,26	17,69
1962	12,01	12,47	9,71	14,03	16,90	17,29
1963	12,41	12,84	10,02	14,91	17,11	17,69
1964	13,00	13,43	10,45	14,83	18,20	18,05
1965	13,62	14,00	10,97	15,44	18,86	18,43
1966	14,16	14,49	11,79	15,86	19,30	18,77
1967	14,58	15,13	12,30	15,39	20,01	19,03
1968	15,23	15,61	12,96	15,33	20,43	18,66
1969	15,87	16,16	13,67	16,75	20,72	19,49
1970	17,90	17,74	14,91	19,16	23,54	21,21
1971	19,03	18,88	16,43	20,09	24,84	22,46
1972	20,08	20,18	17,77	21,55	24,43	23,07
1973	21,83	21,68	19,42	22,88	27,57	25,15
1974	24,30	23,78	21,97	26,57	33,73	31,39
1975	26,45	26,42	24,70	30,07	33,65	33,92
1976	28,51	28,68	27,62	33,19	34,10	36,26
1977	30,84	31,17	30,28	36,43	35,71	39,16
1978	32,76	33,68	32,87	38,06	37,61	42,14
1979	34,63	35,49	33,83	39,11	44,22	47,76

	Brutto-nasjonal-produkt	Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	Konsum i offentlig forvaltning	Brutto-innvestering	Eksport	Import
1980	39,19	38,86	37,06	42,94	54,45	54,72
1981	44,25	43,91	40,88	47,28	61,41	59,88
1982	48,89	48,87	45,15	52,29	65,03	63,65
1983	52,29	52,96	48,64	56,26	68,07	68,05
1984	55,53	56,16	51,77	59,39	72,80	72,55
1985	58,39	59,40	55,09	64,08	74,89	76,76
1986	58,00	63,56	59,24	68,46	60,63	75,61
1987	62,17	68,78	65,09	74,91	61,85	80,96
1988	65,20	72,82	68,59	80,32	62,23	84,41
1989	68,88	76,38	71,28	83,03	68,85	90,35
1990	71,52	79,89	73,13	83,74	70,89	91,41
1991	73,08	82,81	75,40	83,95	70,05	91,00
1992	72,56	84,68	76,48	84,38	65,15	89,33
1993	74,22	86,76	77,72	85,98	66,49	90,72
1994	74,06	87,61	79,09	87,00	64,63	91,38
1995	76,32	89,65	82,00	89,29	65,80	91,95
1996	79,50	90,78	84,79	90,68	70,35	92,67
1997	81,73	92,95	87,47	91,78	71,73	92,96
1998	81,10	95,31	92,11	93,68	66,09	94,10
1999	86,47	97,19	95,36	95,23	73,13	93,02
2000	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
2001	101,73	102,20	105,88	103,40	97,79	99,89
2002	99,93	103,61	109,92	103,16	87,86	94,93
2003	102,90	106,68	114,29	104,10	89,68	95,93
2004	108,34	107,47	117,22	107,66	101,24	100,53
2005	117,72	108,63	120,70	111,71	118,74	102,00
2006	127,74	110,65	126,37	116,47	137,05	105,17
2007	130,60	111,46	132,28	123,27	138,98	108,44
2008	142,68	115,77	139,55	129,94	158,08	112,05